

ZASADY OCENIANIA Z WIEDZY O SPOŁECZEŃSTWIE

1. Dokumenty określające zasady oceniania:

- Rozporządzenia MEN z dnia 3 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz.U. z 2023 r., poz. 2572).
- B. Furman. Dziś i jutro. Program nauczania wiedzy o społeczeństwie w szkole podstawowej.
- Statut Szkoły Podstawowej nr 20 w Bielsku- Białej.

2. Cele oceniania:

- Monitorowanie pracy ucznia.
- Motywowanie ucznia do dalszej pracy.
- Dostarczenie rodzicom i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach, specjalnych uzdolnieniach ucznia.
- Umożliwienie nauczycielowi doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno- wychowawczej.

3. **Nauczyciel** na pierwszych zajęciach przedmiotu w nowym roku szkolnym zapoznaje uczniów z wymaganiami edukacyjnymi z historii. Informacja ma postać ustną i dotyczy:

- wymagań edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych ocen,
- kryteriów oceniania,
- form i narzędzi sprawdzania wiadomości i umiejętności,
- częstotliwości sprawdzania i oceniania,
- minimalnej liczbie ocen z przedmiotu,
- zasad wystawiania ocen semestralnych i rocznych,
- zasad poprawiania ocen,
- zasad dotyczących zaliczenia sprawdzianu, na którym uczeń był nieobecny,
- informacji o zajęciach dodatkowych, na których uczeń może uzyskać pomoc ze strony nauczyciela,
- warunkach i trybie uzyskania wyższej niż przewidywana ocenie z danych zajęć edukacyjnych.

4. **Informacje dotyczące wymagań edukacyjnych** znajdują się na stronie internetowej szkoły, zapoznanie się z wymaganiami edukacyjnymi uczniowie i rodzice poświadczają podpisem (uczniowie na lekcji, rodzice podczas pierwszego w roku szkolnym zebrania).

5. Formy i metody sprawdzania wiedzy:

Oceniani podlegają następujące formy pracy ucznia:

- sprawdziany,
- kartkówki,
- wypowiedzi ustne,
- wypowiedzi pisemne- ćwiczenia,
- notatki z lekcji,
- praca na lekcji
- praca w grupach,
- prasówka,
- referat,
- projekt uczniowski,
- prowadzenie zeszytu
- aktywność pozalekcyjna.

6. **Sprawdzian** to określenie stopnia opanowania materiału z części lub całego działu programowego. Sprawdzian zawsze jest poprzedzony powtórzeniem, zapowiedziany przynajmniej na tydzień przed wyznaczonym terminem i zapisany w dzienniku. Nauczyciel zapowiadając sprawdzian podaje jednocześnie zakres obowiązującego materiału. Obowiązkiem ucznia jest przystąpienie do sprawdzianu. Wprowadza się notę „nb” w przypadku nienapisania sprawdzianu przez ucznia w wyznaczonym terminie (symbol ten nie jest oceną, a jedynie informacją dotyczącą systematyczności pracy). Czas przewidziany na przystąpienie do napisania zaległej pracy wynosi **do dwóch tygodni** od powrotu ucznia do szkoły lub ustalany jest indywidualnie z nauczycielem. **Dokładny termin i sposób zaliczenia należy wcześniej uzgodnić.** W przypadku nieprzystąpienia ucznia do sprawdzianu i nieuzupełnienia zaległości w określonym niniejszymi zasadami czasie, sposób oraz termin napisania zaległej pracy określi nauczyciel. Uczeń ma prawo poprawy oceny ze sprawdzianu. Czas przewidziany na przystąpienie do poprawy wynosi **do dwóch tygodni** od zwrotu pracy przez nauczyciela lub ustalany jest indywidualnie z nauczycielem. **Dokładny termin i sposób poprawy należy wcześniej uzgodnić. Zaliczenia lub poprawy sprawdzianów można dokonać jednorazowo.** Ocena uzyskana w wyniku przystąpienia do poprawy zostanie odnotowana w dzienniku. Wprowadza się notę „bp” w przypadku otrzymania przez ucznia oceny gorszej lub takiej samej jak ocena poprawiana. Uczeń, który uzgodnił z nauczycielem termin i sposób poprawy i nie pojawił się na zajęciach, otrzymuje uwagę negatywną, zgodnie z obowiązującymi w szkole zasadami oceniania zachowania oraz traci możliwość poprawy oceny. Uczeń, który uzgodnił z nauczycielem termin i sposób zaliczenia sprawdzianu, na którym był nieobecny i nie pojawił się na zajęciach, otrzymuje uwagę negatywną, zgodnie z obowiązującymi w szkole zasadami oceniania zachowania oraz pisze zaległy sprawdzian na najbliższej lekcji wos - u, na której będzie obecny. Przystąpienie do poprawy i uzyskana ocena zostanie odnotowana w dzienniku. Odpowiedzi prac pisemnych są punktowane. Przy przeliczeniu punktów przyjmuje się następującą skalę:

- 100% - celujący (cel)
- 99% - 85%- bardzo dobry (bdb)
- 84% - 70%- dobry (db)
- 69% - 50%- dostateczny (dst)
- 49% - 25%- dopuszczający (dop)
- < 25%- niedostateczny (ndst)

7. **Nauczyciel jest zobowiązany** do oddania sprawdzonych i ocenionych sprawdzianów i kartkówek do dwóch tygodni od daty przeprowadzenia. W trakcie przebiegu sprawdzianów i kartkówek, uczeń zobowiązany jest do zachowania szczególnej dyscypliny. W przypadku kontaktowania się uczniów między sobą w czasie pisania, nauczyciel ma prawo do unieważnienia pracy, co będzie związane z koniecznością ponownego przystąpienia do sprawdzianu lub kartkówki oraz skutkuje odebraniem prawa do podwyższenia oceny. **Udowodnione korzystanie z niedozwolonych urządzeń i / lub źródeł informacji, zmiany pytań lub grup oraz współpraca z innymi osobami są równoznaczne z otrzymaniem oceny niedostatecznej.**

8. **Kartkówka** to rodzaj pracy pisemnej sprawdzającej stopień przyswojenia materiału z ostatnich trzech lekcji lub ostatniej jednostki lekcyjnej. Stosuje się ją w zależności od potrzeb nauczyciela, bez konieczności wcześniejszej powtórki i zapowiedzi. Wprowadza się notę „nb” w przypadku nienapisania kartkówki przez ucznia (symbol ten nie jest oceną, a jedynie informacją dotyczącą systematyczności pracy). Czas przewidziany na przystąpienie do napisania zaległej pracy wynosi do tygodnia od powrotu ucznia do szkoły lub ustalany jest indywidualnie z nauczycielem. **Dokładny termin i sposób zaliczenia należy wcześniej uzgodnić.** W przypadku nieprzystąpienia ucznia do sprawdzianu i nieuzupełnienia zaległości w określonym niniejszymi zasadami czasie, sposób oraz termin napisania zaległej pracy określi nauczyciel. Uczeń ma prawo poprawy oceny z kartkówki. Czas przewidziany na przystąpienie do poprawy wynosi **do tygodnia** od zwrotu pracy przez nauczyciela lub ustalany jest indywidualnie z nauczycielem. **Dokładny termin i sposób poprawy należy wcześniej uzgodnić. Zaliczenia lub poprawy kartkówek można dokonać jednorazowo.** Ocena uzyskana w wyniku przystąpienia do poprawy zostanie odnotowana w dzienniku. Wprowadza się notę „bp” w przypadku otrzymania przez ucznia oceny gorszej lub takiej samej jak ocena poprawiana. Uczeń, który uzgodnił z nauczycielem termin i sposób poprawy i nie pojawił się na zajęciach, otrzymuje uwagę negatywną, zgodnie z obowiązującymi w szkole zasadami oceniania zachowania oraz traci możliwość poprawy oceny. Uczeń, który uzgodnił z nauczycielem termin i sposób zaliczenia kartkówki, na której był nieobecny i nie pojawił się na zajęciach, otrzymuje uwagę negatywną, zgodnie z obowiązującymi w szkole zasadami oceniania zachowania oraz pisze zaległą kartkówkę na najbliższej lekcji wos - u, na której będzie obecny. W przypadku, w którym uczeń zgłosi nieprzygotowanie przed niezapowiedzianą kartkówką, będzie traktowany, jak uczeń, który na kartkówce był nieobecny. Przystąpienie do poprawy i uzyskana ocena zostanie odnotowana w dzienniku. Odpowiedzi prac pisemnych są punktowane. Przy przeliczaniu punktów na oceny nauczyciel ustali skalą przybliżoną od proporcji obowiązującej przy sprawdzianach. **Udowodnione korzystanie z niedozwolonych urządzeń i / lub źródeł informacji, zmiany pytań lub grup oraz współpraca z innymi osobami podczas pisania kartkówki są równoznaczne z otrzymaniem oceny niedostatecznej.**

9. W trakcie przebiegu sprawdzianów i kartkówek, uczeń zobowiązany jest do zachowania szczególnej dyscypliny. W przypadku kontaktowania się uczniów między sobą w czasie pisania, nauczyciel ma prawo do obniżenia oceny ze sprawdzianu / kartkówki. **Udowodnione korzystanie z niedozwolonych urządzeń i / lub źródeł informacji, zmiany pytań lub grup, współpraca z innymi osobami lub jakakolwiek próba wprowadzenia w błąd nauczyciela w celu odniesienia własnej korzyści są równoznaczne z unieważnieniem pracy i koniecznością ponownego przystąpienia do sprawdzianu lub kartkówki oraz skutkują odebraniem prawa do podwyższenia oceny (vide pkt. 23)**

10. **Nauczyciel jest zobowiązany** do oddania sprawdzonych i ocenionych sprawdzianów i kartkówek do dwóch tygodni od daty przeprowadzenia.

11. **Odpowiedź ustna:** Nauczyciel sprawdza wiedzę ucznia w formie ustnej z trzech ostatnich jednostek lekcyjnych. Przy odpowiedzi ustnej, ocenianiu podlegają poziom merytoryczny: logika wywodu, formułowanie własnych sądów, precyzja, poprawne stosowanie terminów i nazw oraz samodzielność i kultura wypowiedzi. Wystawiając ocenę za wypowiedź ustną nauczyciel dokonuje jej uzasadnienia. Dwukrotnie w ciągu półrocza uczeń ma prawo złożyć nieprzygotowanie do odpowiedzi, dokonuje tego w części organizacyjnej zajęć, czyli przed przystąpieniem nauczyciela do sprawdzenia wiedzy uczniów przez wyraźny komunikat skierowany do nauczyciela zawierający informacje o nieprzygotowaniu oraz imię i nazwisko lub numer w dzienniku zgłaszającego. Nieprzygotowanie zostaje zapisane w dzienniku notą „np”. Nieprzygotowanie nie obejmuje zapowiedzianych prac pisemnych oraz lekcji powtórzeniowych. Kolejny brak przygotowania lub niezgłoszenie go pociąga za sobą ocenę niedostateczną. Niewykorzystanie nieprzygotowania nie przechodzi na następny semestr.

12. **Prowadzenie zeszytu:** Zeszyty przedmiotowe sprawdzane są według schematu:

Celujący: zeszyt **ogromnie** staranny, posiada wszystkie i pełne notatki, dopuszcza się nieliczne błędy, szybko i estetycznie korygowane. Widoczna praca nad treścią i estetyką notatek.

Bardzo dobry: zeszyt **bardzo** staranny; posiada wszystkie i pełne notatki; dopuszcza się nieliczne błędy, szybko i estetycznie korygowane.

Dobry: zeszyt staranny; posiada wszystkie i pełne notatki; **nieliczne** błędy **szybko korygowane**.

Dostateczny: zeszyt w miarę staranny; niewielkie braki w notatkach; dość liczne błędy niesystematycznie korygowane.

Dopuszczający: zeszyt niestaranny; braki w notatkach; liczne błędy **na ogół** niepoprawiane.

Niedostateczny: zeszyt **bardzo** niestaranny; **poważne** braki w notatkach lub brak notatek; **ogromna** ilość błędów, **niepoprawianie ich**.

13. **Praca na lekcji:** Nauczyciel może ocenić aktywność ucznia na lekcji. Systematyczność pracy na lekcji ucznia można oceniać znakiem plus (+), znakiem minus (-).

- 5 plusów otrzymanych przez ucznia to ocena celująca (za aktywność w czasie lekcji),
- 3 plusy otrzymane przez ucznia to ocena bardzo dobra (do ucznia należy decyzja, czy decyduje się na ocenę bardzo dobrą, czy kontynuuje gromadzenie plusów do uzyskania oceny celującej),
- trzy minusy to ocena niedostateczna.

14. **Referat / prezentacja** jest samodzielną pracą ucznia, który korzystając z różnych źródeł informacji dokonuje opracowania danego zagadnienia, a następnie prezentuje efekty swojej pracy na forum klasy. Nauczyciel może zadawać uczniowi pytania z zakresu referowanego materiału. Referaty oceniane są według schematu:

- zawartość merytoryczna
- sposób prezentacji
- pytanie dotyczące referowanego zagadnienia
- różnorodność źródeł do których dotarł uczeń.

15. **Prasówka** - bieżące wiadomości z kraju i ze świata. Komunikaty prasowe uczeń przygotowuje z wybranego dnia każdego tygodnia, wykorzystując w tym celu pełne telewizyjne serwisy informacyjne lub internetowe portale informacyjne i zapisuje je w zeszycie przedmiotowym (ostatnie strony). Prasówka oceniana jest wg następującego schematu:

- docieranie do różnych źródeł informacji i wskazanie tych źródeł,
- orientacja w aktualnej sytuacji społecznej, politycznej i gospodarczej współczesnego świata przez omówienie przygotowanego materiału.

Prezentacja prasówki odbywa się w formie ustnej.

16. Przygotowanie ucznia do zajęć:

Przez przygotowanie ucznia do zajęć rozumie się:

- dysponowanie przez niego narzędziami pracy: zeszytem przedmiotowym, podręcznikiem, przyborami do pisania oraz innymi materiałami, których przyniesienie zostało zapowiedziane przez nauczyciela co najmniej na ostatnich zajęciach przedmiotu,
- przygotowanie merytoryczne, czyli zasób wiedzy obejmujący treści z trzech ostatnich lekcji,

17. **Nadrabianie zaległości:** W przypadku usprawiedliwionej dłuższej nieobecności (trwającej nieprzerwanie ponad 5 dni), uczeń - po zgłoszeniu tego faktu nauczycielowi, może mieć przesunięty termin napisania sprawdzianu lub kartkówki. Nieobecność nie zwalnia ucznia z obowiązku uzupełnienia zeszytu i opanowania wiadomości, które nauczyciel ma prawo skontrolować w wyznaczonym terminie.

18. **Praca w grupach:** Ocenę za pracę w grupie może otrzymać cały zespół lub uczeń- członek zespołu. Ocenie podlegają umiejętności:

- poprawność merytoryczna,
- efektywne współdziałanie,
- planowanie i organizacja pracy grupowej,
- wywiązywanie się z powierzonych zadań,
- rozwiązywanie problemów w sposób twórczy.

19. Ocena plakatu i pracy plastycznej:

oceny	przekaz	pomysł	wykonanie
Celująca	Jasny, zrozumiały, jednoznaczny. właściwie dobrana symbolika	Oryginalny, niepowtarzalny, dowcipny	Przemyślana kompozycja, robi wrażenie na odbiorcy, ciekawy pod względem użytej techniki, wymagał dużego nakładu pracy
Bardzo dobra	Jasny	Ciekawy	Poprawna kompozycja, bardzo starannie wykonana
Dobra	Niejednoznaczny, budzący wątpliwości	Stereotypowy, schematyczny	Poprawna kompozycja, staranne wykonanie
Dostateczna	Trudny do wyjaśnienia	Wyraźny brak koncepcji	Nie robi dobrego wrażenia na odbiorcy, nijaki, niestarannie wykonany
Dopuszczająca	Nieczytelny, niejasny bądź wulgarny, narusza uczucia odbiorcy	Pomysł skopiowany z mediów, brak własnej interpretacji	Niedokończony, nieestetyczny, niestaranny
Niedostateczna	Nieczytelny	Brak pomysłu	Niedbale wykonany, zniszczony, potargany, pognieciony, nieczytelny, brak pracy

20. **Tryb i warunki poprawy oceny cząstkowej:** Uczeń ma prawo do poprawy każdej oceny cząstkowej. Ocenę można poprawiać tylko jeden raz. Czas przeznaczony na poprawę oceny wynosi **do dwóch tygodni** od daty uzyskania oceny lub ustalany jest indywidualnie z nauczycielem. Po przekroczeniu ustalonego terminu nauczyciel może wyrazić zgodę na poprawę w uzasadnionych przypadkach. **Dokładny termin i sposób poprawy należy wcześniej uzgodnić z nauczycielem.** Uczeń dokonuje poprawy oceny na zajęciach dodatkowych lub w sposób określony przez nauczyciela. Uzyskana ocena zostaje wpisana do dokumentacji szkolnej (dziennik lekcyjny). Nauczyciel wstawia ocenę cząstkową za pomocą średniej ważonej. Dla obliczania średniej ważonej przyjęto następujące wagi ocen:

- waga 3 (sprawdziany),
- waga 2 (kartkówki, odpowiedzi ustne),
- waga 1 (pozostałe oceny).

21. Przyjęto poniższe wartości ocen cząstkowych uwzględniających plusy i minusy:

ocena	wartość oceny
1	1,00
-2	1,75
2	2,00
+2	2,50
-3	2,75
3	3,00
+3	3,50
-4	3,75
4	4,00
+4	4,50
-5	4,75
5	5,00
+5	5,50
6	6,00

22. Podstawą do wystawienia oceny śródrocznej, rocznej lub końcowej są wszystkie oceny, jednakże decydujący wpływ na nią mają sprawdziany, w następnej kolejności kartkówki, odpowiedzi ustne i pozostałe oceny. Brane są także pod uwagę możliwości ucznia i jego zaangażowanie.

23. Zasady postępowania w sytuacji łamania praw autorskich i niesamodzielnej pracy uczniów.

Sytuacje łamania praw autorskich i niesamodzielnej pracy uczniów to wszelkie zachowania, które w nieuczciwy sposób umożliwiają uczniowi uzyskanie wyższych wyników. Łamaniem praw autorskich i niesamodzielnej pracy są:

- plagiat – świadome bądź nieświadome wykorzystanie cudzej własności intelektualnej bez wskazania autora oraz źródła,
- zмова – tolerowanie i ułatwianie zachowań nierzetelnych innego ucznia poprzez udostępnienie własnej pracy (prac pisemnych, projektu, prezentacji etc.) do skopiowania, przyzwolenie na używanie niedozwolonych materiałów w czasie sprawdzianów lub kartkówek oraz odpowiedzi ustnych przez innego ucznia,
- przedstawienie tej samej pracy do oceny z różnych przedmiotów,
- używanie telefonów komórkowych i innych urządzeń elektronicznych podczas pracy pisemnej lub odpowiedzi,
- komunikowanie się z innymi uczniami podczas pracy pisemnej lub odpowiedzi,
- kradzież lub kopiowanie prac pisemnych.

Procedury postępowania i sankcje w przypadku nieprzestrzegania zasady rzetelności: uczeń, który popełnił plagiat, dopuścił się zmovie, przedstawił tę samą pracę do oceny z różnych przedmiotów lub dopuścił się innych zachowań nierzetelnych, w celu odniesienia własnej korzyści ma unieważnioną pracę i musi przystąpić do niej powtórnie. Uczniowi zostaje odebrane prawo do podwyższenia oceny. Nauczyciel o zaistniałej sytuacji informuje wychowawcę klasy oraz wpisuje uwagę zgodnie z regulaminem oceniania zachowania.

24. Procedury uzyskania wyższej niż przewidywana oceny klasyfikacyjnej: W przypadku wątpliwości co do oceny klasyfikacyjnej nauczyciel – na uzasadniony wniosek ucznia lub jego rodziców / prawnych opiekunów, ze względu na szczególną sytuację rodzinną bądź losową - może wyznaczyć termin i sposób sprawdzenia stopnia opanowania wskazanego zakresu materiału w celu ewentualnego podwyższenia przewidywanej oceny najpóźniej na tydzień przed konferencją klasyfikacyjną. Uczeń lub jego rodzice / prawni opiekunowie mogą zgłosić zastrzeżenia do dyrektora szkoły, jeżeli uznają, że ocena klasyfikacyjna została ustalona niezgodnie z przepisami prawa dotyczącymi trybu ustalania tej oceny. Zastrzeżenia mogą być zgłoszone zgodnie z procedurami przewidzianymi w Statucie.

25. Monitorowanie pracy ucznia: Odbywa się przez jasne określanie celów i zadań lekcji, zachęcanie do wyrażania własnych przemyśleń, ocen i opinii, uczenie dokonywania trafnej samooceny, samodzielne/ koleżeńskie sprawdzanie wykonywanych zadań, mobilizowanie do dokonywania analizy własnej pracy, ukazywanie mocnych stron osiągniętych efektów, pracę metodą projektów, pracę w zespołach.

26. Sposoby informowania uczniów i rodziców o indywidualnych osiągnięciach: O uzyskiwanych ocenach uczniowie są informowani na bieżąco. Odpowiedzi ustne opatrzone są słownym uzasadnieniem oceny, która zostaje wpisana do dziennika. Odpowiedzi pisemne są ogólnie recenzowane podczas zwracania prac przez nauczyciela. Jeżeli uczeń potrzebuje szczegółowego wyjaśnienia dotyczącego uzyskanej oceny powinien zwrócić się osobiście do nauczyciela. Rodzice będą powiadamiani o osiągnięciach uczniów w czasie spotkań z wychowawcą lub bezpośrednio z nauczycielem.

27. W ocenianiu uczniów respektowane są opinie PPP oraz inne orzeczenia. Opinia poradni zobowiązuje do systematycznej pracy ucznia na miarę swoich możliwości. W pracach pisemnych uczniów posiadających orzeczenie o dysortografii będzie brana pod uwagę wartość merytoryczna zadania. W przypadku dysgrafii bierze się pod uwagę **czytelność** zapisu. Każdy uczeń mający problemy z czytelnością zapisu, podczas wykonywania prac pisemnych ma możliwość zapisu pismem drukowanym, a w przypadku prowadzenia zeszytu wklejania notatek sporządzonych komputerowo.

28. Wszystkie kwestie nieujęte w powyższym dokumencie reguluje Statut szkoły oraz odrębne przepisy.

29. Niniejsze zasady oceniania dotyczą także nauki zdalnej.

Bielsko – Biała, dnia 1 września 2024 roku.

mgr Magdalena Piechota

Ogólne kryteria oceniania z wiedzy o społeczeństwie

Ocena celująca

Uczeń:

- wykazuje się pełną znajomością faktografii i terminologii przedmiotu wynikających z podstawy programowej,
- omawia zjawiska i procesy społeczno-polityczne, samodzielnie je interpretuje, ocenia i uzasadnia,
- umie wybrać odpowiednie wydarzenia i przykłady dla uzasadnienia swojej wypowiedzi,
- jest aktywny na lekcjach,
- uczestniczy i osiąga sukcesy w szkolnych i pozaszkolnych konkursach i olimpiadach przedmiotowych,
- posiada uzupełniony i starannie prowadzony zeszyt przedmiotowy.

Ocena bardzo dobra

Uczeń:

- wykazuje się pełną znajomością treści podstawy programowej,
- potrafi samodzielnie poszukiwać informacji, analizować i oceniać fakty i zdarzenia bieżącej rzeczywistości społeczno-politycznej,
- umiejętnie stosuje posiadaną wiedzę w wypowiedziach i działaniach praktycznych (interpretacja źródeł, konfrontacja teorii z praktyką, wyciąganie wniosków, choć nie zawsze są prawidłowe),
- kieruje pracą zespołu (grupy) uczniów,
- jest aktywny na lekcjach,
- korzysta z różnych źródeł informacji,
- posiada uzupełniony i starannie prowadzony zeszyt przedmiotowy.

Ocena dobra

Uczeń:

- zna i rozumie zdecydowaną większość treści podstawy programowej,
- potrafi odtwórczo zastosować posiadaną wiedzę i w sytuacjach problemowych,
- formułuje wnioski, samodzielnie poszukuje informacji,
- jest aktywny na lekcjach,
- aktywnie uczestniczy w pracy grupy,
- dobrowolnie podejmuje się stawianych przed nim zadań,
- wiedzę czerpie z materiałów źródłowych,
- posiada uzupełniony i starannie prowadzony zeszyt przedmiotowy.

Ocena dostateczna

Uczeń:

- wykazuje się znajomością podstawowych wiadomości podstawy programowej, jednak zapamiętywanie dominuje nad ich rozumieniem,
- umiejętności stosuje w sytuacjach typowych,
- próbuje samodzielnie wyciągać wnioski z dyskusji i dokonać selekcji informacji,
- uczestniczy w pracy na lekcji i w pracy w grupach,
- na poziomie podstawowym posługuje się terminologią charakterystyczną dla przedmiotu,
- wiedzę czerpie głównie z podręcznika,
- posiada uzupełniony i starannie prowadzony zeszyt przedmiotowy.

Ocena dopuszczająca

Uczeń:

- w wiadomościach w stosunku do materiału przewidzianego w podstawie programowej posiada wyraźne luki, błędy i niedociągnięcia,
- zapamiętał elementarne wiadomości,
- potrafi odpowiedzieć na proste pytania, korzystając z nieskomplikowanych źródeł informacji, przy pomocy nauczyciela potrafi je zastosować w sytuacji typowej,
- podejmuje próby współpracy przy zadaniach zespołowych,
- stara się aktywnie uczestniczyć w lekcjach,
- posiada uzupełniony zeszyt przedmiotowy.

Ocena niedostateczna

Uczeń:

- nie opanował podstawowego materiału rzeczowego i terminologii z wiedzy o społeczeństwie przewidzianych w podstawie programowej,
- w sposób błędny i niedojrzały formułuje oceny i wysnuwa wnioski,
- popełnia poważne błędy merytoryczne,
- jego język jest niekomunikatywny,
- nawet przy pomocy nauczyciela nie jest w stanie rozwiązać zagadnienia o niewielkim stopniu trudności i wykonać najprostszyc zadań,
- poziom wiedzy uniemożliwia mu kontynuację nauki na wyższym szczeblu kształcenia,
- nie pracuje na lekcjach,
- nie odrabia prac domowych,
- zeszyt ucznia posiada liczne braki,
- uparczywie unika uczęszczania na lekcje,
- nie wykazuje chęci poprawienia ocen.